

WET NATUUR- BESCHERMING: PROVINCIES GROTERE ROL

TEKST ROEL VAN DIJK

Op 1 januari 2017 wordt de Wet natuurbescherming ingevoerd. Deze wet brengt drie bestaande en ingewikkelde natuurwetten samen; de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet. Het doel is een simpelere wetgeving en een verhoging van de biodiversiteit op het platteland en in de stad. Bestuursrechtadvocaat Anita Nijboer van advocatenkantoor Ekelmans & Meijer legt uit wat de consequenties zijn.

Wat houdt de Wet natuurbescherming in?

'De vorige wetten rondom natuurbescherming waren door allerlei wijzigingen volstrekt onleesbaar geworden. Deze nieuwe wet is aanzienlijk korter en helderder omschreven. Het doel van deze aanpassing is om beter aan te sluiten op de Europese regelgeving. Daarnaast – en dat is een groot voordeel ten opzichte van de vorige wetten – bevat deze nieuwe wet actieve beschermingsmaatregelen. De Flora- en faunawet bijvoorbeeld bestaat grotendeels uit passieve bescherming. Dat is vanaf 1 januari 2017 verleden tijd. Een treffend voorbeeld daarvan is dat provincies en de minister van Economische Zaken een natuurvisie maken waarin onder meer maatregelen vermeld staan om soorten en landschappen te behouden dan wel te herstellen. Het Planbureau voor de Leefomgeving rapporteert iedere twee jaar over de uitkomst van de genomen maatregelen en iedere vier jaar over de toestand van de natuur.'

Wat betekent deze nieuwe wet voor gemeenten?

'Voor gemeenten verandert er op zich niet zo heel veel. De bevoegdheden voor gemeenten blijven nagenoeg dezelfde. Er geldt ook onder de nieuwe wet geen verplichte 'aanhaking' van vergunningen en ontheffingen aan de omgevingsvergunning. Dat was eerst wel de bedoeling, maar dat is losgelaten. Belangrijk aandachtspunt voor de gemeente is wel dat wanneer bij een aanvraag sprake kan zijn van verstoring van de natuur en geen ontheffing of vergunning is aangehaakt, gemeenten verplicht zijn te beoordelen of er niet eerder een vergunning of ontheffing is aangevraagd. Als dat niet het geval is, zal moeten worden verzocht om aanvulling van de aanvraag op straffe van niet-ontvankelijkheid. Dit blijkt uit rechtspraak van de hoogste bestuursrechter en dit zal onder de nieuwe wet niet wijzigen. Het blijft voor gemeenten dus belangrijk om een goed proces in te richten waarbij zekergesteld wordt dat benodigde vergunningen of ontheffingen daadwerkelijk worden aangevraagd.'

Verandert er meer voor het Rijk en de provincies?

'Voor de provincies zijn de veranderingen het grootst. Zij krijgen er extra bevoegdheden bij, en daarmee de regie over het natuurbeleid in hun gebied. De provincies krijgen de verantwoordelijkheid voor vergunningen, ontheffingen, meldingen, handhaving en uitvoering van het beleid. Nieuw voor hen is dat zij te maken krijgen met ontheffingen voor dieren. Gebiedsontheffingen vielen al onder de verantwoordelijkheid van de provincies, maar ook daar zit een wijziging in. Was eerst de provincie bevoegd waar het natuurgebied ligt, onder de nieuwe wet wordt dat de provincie waar het project wordt uitgevoerd. Dat kan dus een verschuiving van bevoegdheid betekenen. Juist bij grotere projecten die effecten kunnen hebben op een natuurgebied in een andere, naastgelegen provincie.

De regels blijven verder grotendeels hetzelfde, alleen sluiten deze nu beter aan op de Europese regelgeving. Nu het gezag bij de provincies komt te liggen, neemt het Rijk wat meer afstand. Zij zal onder meer het wetenschappelijk onderzoek naar natuurbescherming en biodiversiteit bevorderen. Dit laatste maakt ook weer onderdeel uit van het meer actieve karakter dat deze wet in zich heeft. Tot slot draagt het Rijk de verantwoordelijkheid over ontheffing en vrijstelling op landsniveau; denk aan kustlijn, spoorwegen, hoofdwegen, et cetera.'

Hoe vinden handhaving en controle van deze wet plaats?

'Provincies en gemeenten zijn verantwoordelijk en zijn dan ook bevoegd als het om handhaving gaat. Een gemeente kan controle uitoefenen aan de hand van aanvragen van vergunningen die zijn ingediend. Verder blijkt uit de praktijk dat de directe omgeving ook controleert en een oogje in het zeil houdt. Als er bijvoorbeeld bomen worden gekapt, worden hier veelal vragen over gesteld door bewoners of andere betrokkenen. Of dit voldoende is? Wellicht worden er in de toekomst nog meer mechanismen ingesteld voor de controle op de uitvoering van de beleidsplannen.'

Komt de natuur als ook biodiversiteit in een ander daglicht te staan door deze wet?

'Dat denk ik wel. Natuur had toch een associatie met geitenwollensokkentypen, maar dat is inmiddels achterhaald. We zijn met z'n allen enorm afhankelijk van de natuur. Denk aan de productie van zuurstof en voedsel. Daar beginnen we ons meer en meer van bewust te worden en daar helpt deze wet ons mee, ook doordat in deze wet staat dat de natuur intrinsieke waarde heeft die moet worden beschermd.'

Gezien de complexiteit van dit onderwerp kunt u indien u vragen heeft, contact opnemen met Anita Nijboer: nijboer@ekelmansenmeijer.nl of 070-374 6307. Aanvullende informatie is ook te vinden via de website van de Rijksoverheid: <http://skybird.nu/a9AeWj>.